

Justis- og beredskapsdepartementet
Innvandringsavdelingen
Postboks 8005 Dep
0030 Oslo

Vår ref: RPU
Vår dato: 26.09.2014
Deres ref: 14/3814
Deres dato: 26.06.14

Høringsuttalelse – Endringer i utlendingsforskriften (heving av underholdskravet og ny hjemmel for unntak).

Vi viser til høringsbrev datert 26.06.14 hvor det bes om høringsinstansenes syn på de foreslåtte endringene i utlendingsforskriften.

Jussformidlingen er hovedsakelig skeptisk til departementets forslag om heving av underholdskravets og innføring av en skjønnsbasert unntaksregel.

1. Heving av underholdskravet

Hovedformålet bak underholdskravet er å sikre at partene vil være selvforsørgende og ikke ha behov for økonomisk bistand fra staten, samt hindre tvangsekteskap. Departementet forslår å heve underholdskravet til lønnstrinn 24, som per i dag utgjør 304 500 kroner, for å styrke disse formål.

Jussformidlingen vurderer det slik at økningen av underholdskravet på ca. kr. 50 000 ikke vil styrke formålet på en slik måte at det er ønskelig, sett i lys av at økningen vil gjøre det vanskeligere for søkere å oppnå familiegjenforening.

Departementet viser til at det ikke er urimelig å stille krav om at den som vil hente nye familiemedlemmer til Norge bør ha en inntekt på dette nivået (punkt 6.1.). Det er imidlertid ikke vist til at dagens underholdskrav på brutto kr. 251 856 ikke er tilstrekkelig til å forsørge seg selv og et familiemedlem i Norge i dag. Jussformidlingen er derfor av den oppfatning at økningen fremstår lite begrunnet. Heving av underholdskravet vil innebære en vanskeliggjøring av ressursvakes mulighet for familiegjenforening. Dette kan igjen medføre en økning av forskjellen mellom avslagsprosenten for mannlige og kvinnelige referanspersoner. Til tross for at det etter departementets vurdering ikke er i strid med diskrimineringsforbudet eller likestillingsloven, er det en uheldig virkning av forslaget.

Jussformidlingen er enig med departementet i at et fastsatt underholdskrav bidrar til å hindre tvangsekteskap ved at unge mennesker stimuleres til å skaffe seg et fundament gjennom arbeid, slik at de i større grad er økonomisk uavhengig av familien. Jussformidlingen kan

imidlertid ikke se at en økning av underholdskravet på kr. 50 000 vil styrke dette formålet. Dette fordi formålet om å hindre tvangsekteskap allerede er tilstrekkelig varetatt gjennom dagens underholdskrav. Økningen av underholdskravet vil tvert i mot gjøre det vanskeligere å oppfylle vilkårene for søkere som ønsker familiegjennforening på grunnlag av frivillig ekteskap.

Det stilles heller ikke like spesifikke eller høye underholdskrav i våre nabolands lovgivning, jf høringsbrevets punkt 5. Det vil dermed være uheldig om norsk lovgivning skal øke det spesifikke underholdskravet til en slik standard.

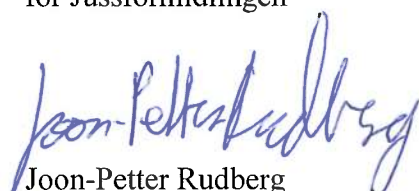
I forlengelsen av dette er det et poeng at det ikke stilles like spesifikke krav til underhold etter reglene for EØS-innvandring inntatt i norsk lov. Det er allerede et skille mellom vilkårene for familiegjennforening etter norske regler og EØS-reglene inntatt i norsk lov på dette punkt. Ved å øke underholdskravet vil det ha den uheldige virkning at det også øker skillet mellom regelverkene.

2. Unntak fra underholdskravet

Departementet foreslår å innføre en ny unntakshjemmel for underholdskravet, slik at også tilfeller hvor det ikke gjør seg gjeldende sterke menneskelige hensyn kan omfattes. Jussformidlingen er av den oppfatning at det er positivt at det gis flere muligheter for søkere til å kunne oppnå familiegjennforening.

Vi er imidlertid av den oppfatning at vilkåret «åpenbart» i unntakshjemmelen er vagt, og at det i for stor grad åpner for skjønnsmessige vurderinger uten faste kriterier. Departementet skriver selv at unntaket vil gi utlendingsforvaltningen et «noe større skjønnsmessig rom» (pkt.6.2). Etter Jussformidlingens mening bør en ikke tilstrebe endringer som fører til at vurderinger underlegges en større grad av skjønn, da dette vil kunne medføre en mer uensartet praksis, som igjen vil kunne slå uheldig ut for søkerens forutberegnelighet. Særlig mener vi at en bør være kritisk til en ytterligere åpning av skjønnsvurderinger i lys av de allerede foreliggende forskjellene mellom avslagsprosenten for mannlige og kvinnelige referansepersoner.

Med vennlig hilsen
for Jussformidlingen

Joon-Petter Rudberg
Daglig leder

Signe Bechmann Hansen
Leder av Rettspolitisk Utvalg

Lene Lilletvedt
Saksbehandler

Thea Severine Hanken Hobbestad
Saksbehandler